

Prof. dr. sc. Ante Čović
Poljička 6
10000 Zagreb
mob. 098 771 707
e-adresa: ante.covic1@zg.t-com.hr

Zagreb, 5. listopada 2023.

Općinsko državno odvjetništvo u Rijeci
Frana Supila 16
51000 Rijeka
tajnistvo@odori.dorh.hr

PREDMET: Prijava osnovane sumnje u počinjenje kaznenih djela iz čl. 291./1. i 295./1. Kaznenog zakona

Temeljem čl. 204. st. 1. i čl. 205. st. 1. Zakona o kaznenom postupku prijavitelj prof. dr. sc. Ante Čović iz Zagreba, Poljička ulica 6, OIB 27106026433, podnosi

K A Z N E N U P R I J A V U

protiv I. Anđelke Radovčić Badovinac iz Rijeke, Linićeva 14, OIB....,

II. Radovana Fuchsa iz Zagreba, Mlinovi 88, OIB 95192522445,

jer postoje osnovi sumnje da su:

počinili kaznena djela protiv službene dužnosti iz glave XXVIII. Kaznenog zakona (Narodne novine, broj 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19, 84/21 i 114/22) koja se progone po službenoj dužnosti i to:

1. kazneno djelo **zlouporabe položaja i ovlasti iz članka 291. stavka 1.** Kaznenog zakona,
2. kazneno djelo **trgovanja utjecajem iz članka 295. stavka 1.** Kaznenog zakona

Prvoosumnjičena je bila predsjednica Stručnog povjerenstva Sveučilišta u Rijeci u postupcima provođenja izbora drugoosumnjičenog u naslovna znanstveno-nastavna zvanja

- redovitog profesora godine 2012. i 2013. i
- redovitog profesora u trajnom zvanju godine 2021.

koji su provedeni na način da je ona kao predsjednica Stručnog povjerenstva sastavila izvješća i pribavila potpise od još dva druga člana stručnog povjerenstva, a u kojim je izvješćima propustila navesti da pristupnik na natječajima u oba izborna postupka ovdje drugoosumnjičeni nije ispunjavao opći obvezatni uvjet Rektorskog zbora. Tako je

- u izvješću iz 2013. godine propustila navesti da drugoosumnjičeni nije ispunjavao opći uvjet Rektorskog zbora za izbor u naslovno znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora da je ne nekom visokom učilištu održao najmanje 600 norma sati nastave;
- u izvješću iz 2021. godine propustila navesti da drugoosumnjičeni nije ispunjavao opći uvjet Rektorskog zbora za izbor u naslovno znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u trajnom zvanju da je ne nekom visokom učilištu održao najmanje 900 norma sati nastave.

Dakle, prvoosumnjičena je kao službena, odnosno odgovorna osoba Sveučilišta u Rijeci iskoristila svoj položaj ili ovlast predsjednice Stručnog povjerenstva za provedbu postupka izbora u naslovno znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora godine 2012. i 2013. kao i svoj položaj ili ovlast predsjednice Stručnog povjerenstva za provedbu postupka izbora u naslovno znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u trajnom zvanju godine 2021., odnosno nije obavila svoju dužnost da bi drugoosumnjičenom omogućila nezasluženi izbor u znanstveno-nastavna zvanja kao i pripadajuće materijalne koristi. Time je Sveučilištu u Rijeci, ali sustavu znanosti i visokog obrazovanja u cjelini prouzročila nesagledivu reputacijsku štetu.

pa bi time počinila kazneno djelo protiv službene dužnosti – zlouporaba položaja i ovlasti – opisano i kažnjivo po članku 291. stavku 1. Kaznenoga zakona.

Drugoosumnjičeni se prijavio na oba natječaja, pri čemu je kao dugogodišnji dužnosnik u Ministarstvu znanosti (pomoćnik ministra 2004.-2008., državni tajnik 2008.-2009., ministar 2009.- 2012.), odnosno kao aktualni ministar znanosti i obrazovanja (od 24. 7. 2020.) morao znati da ne ispunjava opći obvezatni uvjet Rektorskog zbora za izbor u navedena zvanja te da su izbori bez ispunjavanja obvezatnih uvjeta Rektorskog zbora nezakoniti. Zato postoji osnovana sumnja da je u oba izborna postupka koristio poziciju i autoritet bivšeg i aktualnog ministra s resornim zaduženjem nadziranja zakonitosti u sustavu znanosti i visokog obrazovanja u kojem su ti izborni postupci nelegalno provedeni,

pa bi time počinio kazneno djelo protiv službene dužnosti – poticanja na zlouporabu položaja i ovlasti – opisano i kažnjivo po članku 291. stavku 1. Kaznenoga zakona,

i u stjecaju s tim, kazneno djelo protiv službene dužnosti – trgovanje utjecajem – opisano i kažnjivo po članku 295. stavku 1. Kaznenoga zakona.

Nakon niza medijskih napisa o problematičnim izborima Radovana Fuchsa u naslovna znanstveno-nastavna zvanja redovitog profesora i redovitog profesora u trajnom zvanju, široj javnosti postala su dostupna izvješća stručnog povjerenstva na temelju kojih su na tijelima Sveučilišta u Rijeci (Vijeće Odjela za biotehnologiju i Senat Sveučilišta u Rijeci) sporni izbori bili obavljani. Iz tih izvješća evidentno proizlazi da Radovan Fuchs, matematički gledano, nije mogao ispunjavati obvezatni, opći uvjet Rektorskog zbora o nužnom kontingentu održanih norma sati nastave na nekom visokom učilištu. To je sasvim dovoljno za zaključak kako su navedeni izborni postupci nezakonito provedeni, a tako stečena znanstveno-nastavna zvanja pravno ništavna.

Izvješće za izbor u naslovno znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora iz 2013. godine

Izvješće za izbor u naslovno znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora iz 2013. godine podnijelo je stručno povjerenstvo, koje je na Odjelskom vijeću Odjela za biotehnologiju Sveučilišta u Rijeci imenovano u sljedećem sastavu: prof. dr. sc. Anđelka Radojčić Badovinac, predsjednica povjerenstva, prof. dr. Roberto Antolović, član povjerenstva i prof. dr. Igor Jerković, član povjerenstva.

U to vrijeme bila je na snazi *Odluka o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora u znanstveno-nastavna zvanja iz 2006.* (Narodne novine, broj 106/06, https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2006_09_106_2376.html), u kojoj je bilo izrijekom propisano da „u znanstveno-nastavno zvanje redoviti profesor može biti izabrana osoba koja... je u svojstvu nastavnika (stalnog ili gostujućeg) na nekom visokom učilištu ukupno izvodila nastavu od barem šesto (600) norma sati.“ U tekstu natječaja za predmetni izbor, koji je objavljen u Narodnim novinama, broj 128/12 od 21. studenoga 2012., bilo je navedeno da „pristupnici trebaju ispunjavati uvjete propisane... odlukama Rektorskog zbora o

nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora u znanstveno-nastavna zvanja.“

U izvješću stručnog povjerenstva nastavna djelatnost pristupnika Radovana Fuchsa opisana je na sljedeći način:

„Sudjelovanje dr. sc. Radovana Fuchsa u nastavnoj djelatnosti značajno je vezano uz Svjetsku Zdravstvenu Organizaciju na međunarodnim toksikološkim tečajevima i simpozijima namijenjenim administrativnom osoblju regulatornih tijela država zemalja u razvoju sa sljedećim temama: *Experimental design and procedures in toxicology testing; Acute toxicity testing; Chronic toxicity studies.*

Dugogodišnji je predavač na Diplomatskoj akademiji Ministarstva vanjskih poslova RH.

Od 2012. godine predaje na Sveučilišnom prediplomskom studiju „Biotehnologija i istraživanje lijekova“ pri sveučilištu u Rijeci predmet „Opća toksikologija.“

Na Prirodoslovno matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu predaje toksikologiju u okviru licenciranog tečaja za osobe koje rade sa pokusnim životinjama“

Od svega navedenog u kategoriju nastave na visokom učilištu ulazi jedino nastava iz predmeta *Opća toksikologija* na Odjelu za biotehnologiju Sveučilišta u Rijeci. Neobično je da je stručno povjerenstvo izlaganja na simpozijima i tečajevima uopće svrstalo pod nastavnu djelatnost na visokom učilištu.

Umjesto da je navelo egzaktno podatke o normi sati održane nastave na visokom učilištu, povjerenstvo je iz navedenog opisa nastavne djelatnosti kandidata izvelo lažni zaključak da „s obzirom na svoju dugogodišnju znanstveno-nastavnu aktivnost pristupnik dr.sc. Radovan Fuchs ispunjava opće uvjete Rektorskog zbora“. Da je zaključak lažan jasno proizlazi iz podatka, koji je naveden u gornjem opisu, da Radovan Fuchs „od 2012. godine predaje na Sveučilišnom prediplomskom studiju 'Biotehnologija i istraživanje lijekova' pri sveučilištu u Rijeci predmet 'Opća toksikologija'“. Ne postoji teorijska mogućnost da bi pristupnik Radovan Fuchs tijekom 2012. godine do 29. studenoga te iste godine, što je datum okončanja otvorenog natječajnog roka u tom izbornom postupku, mogao održati 600 norma sati nastave na nekom visokom učilištu.

Osim što iz izvješća evidentno proizlazi da pristupnik nije ispunjavao obvezatni uvjet Rektorskog zbora, može se osnovano posumnjati i u navode iz izvješća koji se odnose na ispunjavanje posebnih uvjeta Rektorskog zbora. Naime izvješća stručnog povjerenstva u ovom izbornom postupku kao i u izbornom u izbornom postupku iz 2021. godine nisu izrađena *lege artis* nego tek kao formalno pokriće za obavljanje nelegalnih izbora. U tim izvješćima daju se paušalne i ničim potkrijepljene ocjene o ispunjavanju nužnih uvjeta Rektorskog zbora umjesto taksativnog navođenja konkretnih podataka kojima bi se potvrdilo ispunjavanje dotičnih uvjeta koji su za pojedini izbor u znanstveno-nastavno zvanje propisani Odlukom Rektorskog zbora.

Riječ je o Odluci koju donosi Rektorski zbor uz suglasnog Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj i koja predstavlja temeljni akt s precizno navedenim uvjetima koje su pristupnici dužni ispuniti u postupku izbora u znanstveno-nastavna zvanja. Ti se uvjeti dijele na opće (obvezatne) i posebne. Za razliku od posebnih uvjeta opći uvjeti nisu izborni nego obvezatni, što znači da se ne mogu ni na koji način zaobići, nadomjestiti ili interpretativno zamagлити.

Navođenje i valorizacija konkretnih podataka kojima se dokazuje ispunjavanje općih (obvezatnih) i posebnih uvjeta Rektorskog zbora glavna je, a ne uzgredna zadaća stručnih

povjerenstava u postupcima izbora u znanstveno-nastavna zvanja, jer se upravo na njihovim izvješćima temelji odluka o izboru. Zbog egzaktnosti i transparentnosti izbornog postupka izvješća stručnog povjerenstva moraju sadržavati tablicu s konkretnim podacima o ispunjavanju svakog pojedinog uvjeta Rektorskog zbora. Tablice mogu biti integrirane u tekst izvješća ili priložene kao poseban dokument.

Odlukom Rektorskog zbora, koja je u vrijeme izbora 2012.-2013. bila na snazi, bilo je propisano da u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora može biti izabrana osoba koja, uz obvezatni uvjet o održanim najmanje 600 norma sati nastave na visokom učilištu, mora ispunjavati najmanje četiri od ponuđenih osam posebnih uvjeta.

U izvješću stručnog povjerenstva navodi se da pristupnik zadovoljava pet od mogućih osam posebnih uvjeta Rektorskog zbora da bi se iznesena tvrdnja potkrijepila paušalnim ocjenama, pri čemu nije naveden baš nijedan konkretni podatak. Navodim paušalne ocjene za tri posebna uvjeta:

- 1) Paušalnom ocjenom da je pristupnik „autor 11 znanstvenih i stručnih knjiga“ povjerenstvo sugerira da je time ispunjen posebni uvjet iz Odluke Rektorskog zbora „da je autor ili koautor dva sveučilišna udžbenika, dvije znanstvene knjige ili dva priručnika“. Međutim iz formulacije ne proizlazi nužno da je pristupnika autor ili koautor dviju znanstvenih knjiga ili dvaju udžbenika ili dvaju priručnika. Zašto stručno povjerenstvo nije navelo naslove dviju znanstvenih knjiga ili dvaju udžbenika ili dvaju priručnika kojima bi dotični uvjet bio zadovoljen?
- 2) Paušalnom ocjenom da je pristupnik „dugogodišnji član uređivačkog odbora znanstvenih časopisa“ povjerenstvo sugerira da je time ispunjen uvjet iz Odluke Rektorskog zbora „da je bio najmanje četiri godine član uređivačkog odbora znanstvenog časopisa“. Međutim iz formulacije ne proizlazi nužno da je pristupnik bio najmanje četiri godine član uređivačkog odbora znanstvenog časopisa. Zašto povjerenstvo nije navelo naziv znanstvenog časopisa i podatak o vremenu u kojem je pristupnik bio član uređivačkog odbora?
- 3) Paušalnom ocjenom da je „iz predložene dokumentacije i navedenih podataka razvidno da je pristupnik boravio i radio kao znanstvenik više od dvije godine na uglednim inozemnim institucijama u Švedskoj“ povjerenstvo sugerira da je time pristupnik ispunio uvjet iz Odluke Rektorskog zbora „da je kao gostujući profesor ili znanstvenik boravio ukupno dvije godine na uglednim inozemnim sveučilištima ili institutima, te održao pozvana predavanja“. Međutim iz formulacije ne proizlazi nužno da je pristupnik u Švedskoj boravio kao „gostujući profesor ili znanstvenik“, te „da je održao pozvana predavanja“. Zašto povjerenstvo nije navelo znanstvene institute na kojima je u Švedskoj pristupnik boravio, u kakvoj je ulozi boravio (kao student ili kao znanstvenik) te koja je pozvana predavanja održao?

U ovom natječajnom postupku nije sporno samo (ne)ispunjavanje uvjeta Rektorskog zbora nego i činjenica da je natječaj bio raspisan za raspon znanstveno-nastavnih zvanja od docenta do redovitog profesora, a da je pristupnik izborom u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora preskočio izbore u prethodna dva zvanja (docenta i izvanrednog profesora). O opravdanosti i razlozima preskakanja zvanja i izvješću stručnog povjerenstva nema ni riječi.

Izvješće za izbor u naslovno znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u trajnom zvanju iz 2021. godine

Izvješće za izbor u naslovno znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u trajnom zvanju iz 2021. godine podnijelo je stručno povjerenstvo, koje je na sjednici Odjelskog vijeća Odjela za biotehnologiju Sveučilišta u Rijeci od 29. travnja 2021. imenovano u sljedećem sastavu:

prof. dr. sc. Anđelka Radojčić Badovinac, predsjednica povjerenstva, prof. dr. Radan Spaventi, član povjerenstva i prof. dr. Bojan Polić, član povjerenstva.

U vrijeme ovog izbornog postupka na snazi je *Odluka o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i znanstveno-stručne djelatnosti u postupku izbora u znanstveno-nastavna zvanja* (Narodne novine, broj 122/17, https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2017_12_122_2788.html), u kojoj je bilo izrijekom propisano da pristupnici koji se biraju u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u trajnom zvanju moraju ispunjavati opći uvjet da su u svojstvu nastavnika na nekom visokom učilištu izvodili nastavu u ukupnom opsegu od najmanje 900 norma sati (čl. 3). Nužnost ispunjavanja općeg uvjeta u postupku izbora u znanstveno-nastavna zvanja posebno je naglašena već u prvom članku Odluke: „Opći uvjeti utvrđuju se kao obvezatni uvjeti koje pristupnik nužno mora ispuniti da bi bio izabran u odgovarajuće znanstveno-nastavno zvanje.“

U izvješću stručnog povjerenstva u izbornom postupku 2021. godine nastavna djelatnost pristupnika Radovana Fuchsa opisana je doslovce istim riječima kao i u izvješću iz 2013. godine. Prigovor o mogućem plagiranju otpada, jer je ista osoba bila predsjednica stručnog povjerenstva u oba izborna postupka (Anđelka Radojčić Badovinac), koja je očigledno i pisala tekst izvješća.

Iz istih je pogrešnih premisa stručno povjerenstvo, kao i u prethodnom postupku, u svom izvješću izvelo lažirani zaključak: „Prema Odluci Rektorskog zbora i Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i znanstveno-stručne djelatnosti u postupku izbora u znanstveno-nastavna zvanja (NN, 122/17), prof. dr. sc. Radovan Fuchs ispunjava opće uvjete.“

Isto tako, ne postoji matematička mogućnost da bi pristupnik Radovan Fuchs u izbornom postupku za trajno znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora do 4. 6. 2021., što je datum okončanja otvorenog natječajnog roka u tom izbornom postupku, mogao održati 900 norma sati nastave na nekom visokom učilištu. Novinar tjednika *Nacional*, pišući o ovoj temi, izračunao je da bi za ispunjenje tog uvjeta Rektorskog zbora, s obzirom na minorni opseg nastavne obveze na godišnjoj razini, aktualni ministar trebao izvoditi nastavu 122 i pol godine (usp. Nacional, 22.8.2023.).

U ovoj Odluci Rektorskog zbora posebni uvjeti razvrstani u tri skupine, pri čemu pristupnik mora ostvariti određeni broj uvjeta iz svake skupine. U izvješću stručnog povjerenstva ispunjavanje posebnih uvjeta jednostavno je proglašeno navođenjem samo broja posebnih uvjeta po skupinama, koje pristupnik po ocjeni povjerenstva zadovoljava. Čak nisu navedeni ni nazivi dotičnih uvjeta, o konkretnim podacima kojima bi se potkrijepilo njihovo zadovoljavanje da i ne govorimo. Pod tim okolnostima opravdano je sumnjati u i ničim potkrijepljenu ocjenu stručnog povjerenstva o ispunjavanju posebnih uvjeta Rektorskog zbora.

Izbori u naslovna znanstveno-nastavna zvanja drugoosumnjičenog provedeni su prihvaćanjem izvješća stručnog povjerenstva na Odjelskom vijeću Odjela za biotehnologiju Sveučilišta u Rijeci te zatim potvrđivanjem izbora na Senatu Sveučilišta u Rijeci. Navedena sveučilišna tijela donosila su odluke nekritički poklanjajući povjerenje izvješćima stručnog povjerenstva koja evidentno nisu bila napravljena *lege artis*. Može se pretpostaviti da su čak i članovi stručnih povjerenstava nekritički poklonili povjerenje tekstu stručnog izvješća koji je pripremila predsjednica povjerenstva. Jedan od razloga kolektivne nekritičnosti mogla bi biti i okolnost da je pristupnik u izbornom postupku obnašao dužnost ministra. Tko bi se usudio i pomisliti da bi ministar znanosti i obrazovanja, inače zadužen za nadziranje zakonitosti u sustavu znanosti i

visokog obrazovanja, što uključuje i zakonitost provođenja izbornih postupaka, mogao dopustiti da bude izabran u znanstveno-nastavna zvanja u nelegalnim postupcima i na temelju lažiranih podataka.

Zato je ova prijava ograničena isključivo na dvije osobe koje su nužno morale znati da su izbori u naslovna znanstveno-nastavna zvanja Radovana Fuchsa zasnovani na akademskoj prevari i kršenju pozitivnih propisa.

Imajući u vidu navedeno, predlažem:

- da se provedu izvidi prijavljenih kaznenih djela,
- da se pregledaju dostavljeni dokazi i pribavi dodatna dokumentacija,
- da se na Odjelu za biotehnologiju Sveučilišta u Rijeci, Radmile Matejčić 2, 51000 Rijeka, izuzme dokumentacija:
 - o postupku izbora drugoosumnjičenog u zvanje redovitog profesora godine 2012. i 2013. (odluke i zapisnici Odjelskog vijeća, prijava na natječaj drugoosumnjičenog i dokumentacija stručnog povjerenstva);
 - o postupku izbora drugoosumnjičenog u zvanje redovitog profesora u trajnom zvanju godine 2021. (odluke i zapisnici Odjelskog vijeća, prijava na natječaj drugoosumnjičenog i dokumentacija stručnog povjerenstva),
- da se sukladno nalazima i pribavljenim dokazima pokrenu odgovarajući postupci.

S poštovanjem,

prof. dr. sc. Ante Čović

PRILOZI:

- 1) Materijali sa sjednice Senata Sveučilišta u Rijeci od 18. srpnja 2013. na temelju kojih je Senat potvrdio izbor Radovana Fuchsa u naslovno znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora (u materijale je uključeno Izvješće stručnog povjerenstva)
- 2) Materijali sa sjednice Senata Sveučilišta u Rijeci od 20. srpnja 2021. na temelju kojih je Senat potvrdio izbor Radovana Fuchsa u naslovno znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u trajnom zvanju (u materijale je uključeno Izvješće stručnog povjerenstva)